

[Hans Rasmussen.]

parate til med en Haandbevægelse at feje Grundloven og dens enkelte Bestemmelser til Side som noget gammelt og gemt, noget, som vi helst burde se at komme bort fra.

Man taler om Fejltagelser. Ja, men begaas der ikke Fejltagelser af de juridiske Dommere? Er de Resultater, man kommer til ved Domstolene, noget uangribeligt? Det forekommer mig, at man ofte har Grund til ude i Befolkningen at spørge sig selv: Hvad er Ret i gamle Danmark, naar Juristerne kan fælde Afgørelser som dem, man ofte bliver stillet overfor? Det kunde være fristende her ved denne Lejlighed, hvor vi er inde paa at tale om Nævningernes eventuelle Fejltagelser, at pege paa enkelte Ting, der er blevet Resultat af de juridiske Domstoles Gerning,

Jeg har Lyst til at nævne et Par Ting, som jeg synes giver Publikum Anledning til at spørge: Hvad er Ret? Jeg vil tage et Eksempel her fra denne By, der ikke er saa gammelt. Jeg tænker her paa Sagen mod Generalsekretær Herforth, som Natten efter sidste Valgdag var ude paa en ikke helt ufarlig Automobiltur paa Vej til sit Hjem fra Klubben „Adlon“, hvor han, efter hvad der er kommet frem under Politiets Undersøgelser, ikke har nydt det bare Sodavand. Han havde under Kørselen hjem det Uheld at paakøre et Menneske, og det gav Anledning til Retssag.

Manden blev tiltalt. Manden blev dømt ved Byretten. Sagen blev ført videre til Landsretten. Ved Byretten var Sekretær Herforth blevet idømt 10 Dages Fængsel, og Køretilladelsen var blevet ham frataget, og det vil for en umiddelbar Betragtning forekomme mange saare rimeligt, at han fik en Dom af den Art. Den tiltalte appellerede imidlertid sin Dom til Landsretten. Der maatte Anklagemyndighedens Repræsentant vige sin Plads, fordi han var Svøger til tiltalte — det var et hændeligt Uheld, man der kom ud for —, og der maatte træde en anden til.

Man fandt saa en Huslæge, der udstedte en Erklæring, som bortforklarede visse af de Bemærkninger, som Politilægen i sin Erklæring havde fremført med Hensyn til Mandens Beruselsesgrad, og det kom frem som en ny Oplysning, at han i det Øjeblik, da han var blevet attrapperet af Politiet og skulde af Sted til Afhøring, havde styrket sig ved at indtage en ekstra stor Konjak, og det var den, der havde bevirket, at han var kommet til at lugte en Smule kraftigt, og at Politilægen paa Grundlag heraf havde udstedt sin Erklæring.

Resultatet af den nye Behandling blev, at den tiltalte ved Landsretten fik sin Dom forandret, saaledes at han slap med en Bøde. Men naar det kan gaa saaledes med en Sag paa Vejen fra Gammel Torv ud til Hjørnet af Bredgade og Fredericia-gade, naar saa forskellige Resultater kan fremkomme af de juridiske Dommers Arbejde, har saa ikke Offentligheden fuld Anledning til at spørge: Hvad er Ret i Danmark?

Lad os tage nogle andre Eksempler. Lad os se paa nogle forskellige Afgørelser, Landsretterne har truffet, f. Eks. hvor Talen er om Fortolkning af Loven om Forholdet mellem Husbond og Medhjælper. Der eksisterer en Dom fra Vestre Landsret af 25. November 1925, der fastslaar, at et Forhold falder ind under Loven vedrørende Forholdet mellem Husbond og Medhjælper af 6. Maj 1921. Det drejer sig om en Strid, hvor den ene Part er en Daglejer, der faar sin Løn udbetalt paa Grundlag af Daglønssystemet, han faar den udbetalt ugevis, bor i Husbondens Hus o. s. v. Men i en anden Sag fra Østre Landsret af 20. September 1930 afgøres et ganske analogt Tilfælde her fra Sjælland derhen, at Sagen ikke falder ind under den nævnte Lov.

Saadanne forskellige Resultater kan de juridisk uddannede Dommere komme til, naar de skal gøre deres Gerning, saaledes at det overfor Offentligheden ikke kommer til at staa som et Arbejde, der er fuldkommen fejlfrit.

Jeg skal ikke fordybe mig i den gamle Sag, der saa ofte er fremdraget her i Folketinget, og som naaede helt op til Højesteret. Selv den højeste Instans kan jo komme ud for dette at begaa Fejltagelser, at fælde Afgørelser, som meget vanskeligt kan staa for Kritik. Ogsaa de juridiske Dommers Arbejde er Menneskeværk, behæftet med menneskelige Fejl.

Jeg skal bare nævne den med to Ord: Fejøl-Sagen i sin Tid, den er gammel, men den staaer jo alligevel urokkelig fast trods sin Alder, denne Sag, hvorved Højesteret dømte en ung Pige for at have forbrudt sig med Hensyn til Barnefødsel i Dølgemaal og i Forholdet overfor sit nyfødte Barn, skønt det senere viste sig gennem Lægeerklæringer, at den paagældende unge Pige aldrig havde født noget Barn. Naar man paa det Sted, hvor den højeste Retfærdighed skal slaas fast, kan gøre sig skyldig i saadanne Fejltagelser, er der saa Anledning til, hvor Talen er om Lægedommers Optræden, at hæfte sig ved en eller anden Ting, der muligvis kan give Anledning til en kritisk Bemærkning?